

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 21-23
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/106851

Uw kenmerk
153203.08u

Datum 10 juni 2014
Betreft Klimaat en Energiebeleid 2020-2030

Geachte voorzitter,

Op 23 april stelde uw Kamer nadere vragen naar aanleiding van de brief van de Minister van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu van 31 maart 2014 over het beleidskader van de Europese Commissie voor klimaat en energie in de periode 2020-2030. Deze vragen worden thans beantwoord met uitzondering van de vraag naar aanleiding van het IPCC-rapport, aangezien de Tweede Kamer een appreciatie van de IPCC-rapporten heeft gevraagd en ter voorbereiding van een 30-ledendebat schriftelijke vragen heeft gesteld. De vraag van uw Kamer komt dusdanig overeen met de vragen van de Tweede Kamer dat de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu een gelijkluidende beantwoording gelijktijdig aan beide Kamers zal versturen.

Europese Unie

In de brief van 31 maart is aangegeven dat op Europese schaal geen nadelen en risico's optreden van het niet vaststellen van nationale doelen op gebied van duurzame energie. De leden van de PvdA-fractie zouden graag willen weten of de regering wel nadelen en risico's op nationale schaal voorziet en of daarbij verschil valt te maken tussen verschillende landen binnen de Europese Unie. Het Europese bindende doel van 27% is in lijn met een CO₂-doel van 40%. Door het doel op EU-niveau vast te leggen ontstaat er meer flexibiliteit in de bijdragen van de lidstaten om dat doel te realiseren. Daarmee wordt het risico dat er te hoge kosten gemaakt moeten worden om een nationaal doel te realiseren ondervangen en wordt het Europese doel voor CO₂-emissiereductie tegen de laagste kosten mogelijk, terwijl tevens de ontwikkeling van hernieuwbare energie verder wordt gestimuleerd. Dat geldt voor alle landen binnen de Europese Unie.

Motie-Vos en onderzoek

De leden van de fracties van PvdA en GroenLinks vragen naar aanleiding van de motie van het Tweede Kamerlid Jan Vos (33 858, nr. 10) of de resultaten van het onderzoek naar mogelijke inefficiënties van een bindende dubbeldoelstelling voor duurzame energie en CO₂-uitstoot van PBL en ECN te laat komen om een rol te spelen bij de besluitvorming van de Europese Raad in oktober 2014. Tevens vragen deze fracties een reactie op de uitkomsten ten aanzien van de voor- en nadelen en (indien mogelijk) risico's.

Het onderzoek door ECN en PBL waar de leden op doelen, zal volgens planning begin september worden afgerond, op tijd voor de Europese Raad in oktober. De studie wordt inclusief de reactie van het kabinet daarop voor Prinsjesdag aan de Kamer gestuurd.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/106851

Vornoemde motie Vos vraagt de regering tevens zich niet actief te verzetten tegen een bindende doelstelling voor duurzame energie en zich niet actief in te zetten voor uitsluitend een CO₂-reductiedoel.

Bij het realiseren van een CO₂-doel van 40% zal volgens de impact assessment van de Commissie 27% duurzame energie worden ingezet. Deze 27% duurzame energie wordt naast het CO₂-doel van 40% als bindend doel op Europees niveau vastgelegd. De Nederlandse inzet – zie ook de kabinetsreactie op het Witboek – stemt hiermee overeen.

Bindende doelstellingen voor duurzame energie en CO₂-uitstoot

De leden van de PvdA-fractie vragen welke landen zich op dit moment nog verzetten tegen een bindend Europees doel voor duurzame energie en wat de positie van de Nederlandse regering is.

Nederland verzet zich niet tegen een dergelijk op Europees niveau geformuleerd doel. Bulgarije, Polen, Roemenië, Slowakije en Tsjechië verzetten zich hier wel tegen.

De regering en de Europese Commissie zijn voorstander van een bindende doelstelling voor hernieuwbare energie in 2030 voor de gehele EU, maar niet voor een vertaling daarvan naar een bindende doelstelling per land. De leden van de GroenLinks-fractie willen weten of de regering te allen tijde bindende doelen voor hernieuwbare energie per lidstaat uitsluit, en welke argumenten hieraan ten grondslag liggen. Tevens vragen deze leden naar een reactie op het pleidooi van EU Commissaris Oettinger voor bindende doelen op het terrein van energiebesparing. Ook willen zij weten hoe lidstaten de omslag naar hernieuwbare stroom kunnen maken zonder bindend doel.

Het Europese bindende doel van 27% is in lijn met een CO₂-doel van 40%. Door het doel op EU-niveau vast te leggen ontstaat er meer flexibiliteit in de bijdragen van de lidstaten om dat doel te realiseren. Daarmee wordt het risico dat er te hoge kosten gemaakt moeten worden om een nationaal doel te realiseren ondervangen. Door het uitvoeren van het Energieakkoord levert Nederland op dit vlak in 2023 reeds een extra bijdrage aan dat Europese doel. In het Energieakkoord is daarbij ook aangegeven dat met het oog op de investeringszekerheid tijdig en passend in de Europese context een uitrolscenario (met tussentijdse evaluatiemomenten) voor de periode 2023-2030 moet worden opgesteld. Voor de regering zijn de afspraken in het Energieakkoord leidend. De omslag naar hernieuwbare stroom zonder bindend Europees doel op lidstaatniveau is dus goed mogelijk.

Nederland heeft zich nog niet uitgesproken tegen een apart doel voor energiebesparing. De discussie over eventuele maatregelen en/of doelen is uitgesteld tot na de evaluatie van de richtlijn energie-efficiëntie (EED), die dit najaar wordt verwacht. Wel is de regering van mening dat verdere stappen op het terrein van energiebesparing niet zozeer bindende doelen als wel nationaal beleid vergen. In het Energieakkoord is daarom veel aandacht voor extra energiebesparing.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2014/106851

Zes Nederlandse ondernemingen

De leden van de PvdA-fractie vragen de regering hoe zij omgaat met de oproep van Philips, Heineken, DSM, Unilever, Akzo en Friesland Campina om zich in te zetten voor drie doelen, te weten broeikasgasreductie, duurzame energie en energiebesparing/efficiëntie. De leden van de GroenLinks-fractie willen weten of de regering de analyse deelt dat drie bindende klimaatdoelstellingen een belangrijke impuls voor duurzame innovatie en economie en werkgelegenheid zou betekenen.

De regering steunt op dit moment al twee van de drie doelen, het CO₂-doel en een Europees doel voor duurzame energie. De discussie over eventuele maatregelen en/of doelen op het terrein van energiebesparing is uitgesteld tot na de evaluatie van de richtlijn energie-efficiëntie (EED), die dit najaar wordt verwacht. Zoals aangegeven is voor de regering het Energieakkoord leidend, zowel wat de verdere uitrol van hernieuwbare energie betreft als de ontwikkeling van energiebesparing.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Wilma J. Mansveld

DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

H.G.J. Kamp